

språkfællesskab. Det ligger i dag på Nordisk Råds bord et oplegg til et økt samarbeid mellom de nordiske språknemnder. Jeg tror det er uhyre viktig at regjeringene sørger for at større midler blir stilt til rådighet for arbeidet for nordisk språkdyrking, og ikke minst for det arbeid som må settes inn for at vi skal nå frem til felles nordiske ord og uttrykk for alle de nye produkter, prosesser og virksomheter som kjennetegner de moderne industrialiserte samfunn.“ (Se side 92).

Guttorm Hansen ønsker et kulturvern.

Det norske arbeiderpartimedlem Guttorm Hansen, der ligesom Garbo var medlem af Kulturudvalget, anbefalede varmt Ohlins tanker om et „Nordkult“: „Her er et stort felt for arbeid, for tankevirksomhet, for fantasi og for politiske visjoner. Her ligger det i sannhet store såfælt brakk og venter på plog, harv og såkorn. Vi bør nå kunne egne stor arbeidskraft og større ressurser av både åndelig og økonomisk art for å kunne skape den kulturelle motsvarighet til Nordek.“ Han så også Nordkult „både som et kulturvern [mod eliminerings af de små landes egne kulturer ved den stærke tekniske udvikling af massemediene] og som et grunnlag for ny kulturell vekst.“

Korvald advarer mod for stærk formalisering af kultursamarbejdet.

Lars Korvald, formanden for Kristeligt Folkeparti, Norge, kunne godt støtte Ohlins konkrete forslag til øget kultursamarbejde. Dog fandt han, at „noe mer samarbeid på underholdningssektoren ikke fremstår som noe ønskelig når man tenker på en del av de filmer og teaterstykker vi har opplevd fra svensk TV“. Derimod anså han det for en stor samfundsopgave i fællesskab at utforske massemediernes virkning og muligheder. Selve tanken om et „Nordkult“ var Korvald dog ikke tilhænger af, han ville ikke skabe for mange nye institutioner. Man havde jo Kulturkommissionen og de faste ministermøder, der kunne afholdes oftere, om der var behov herfor. „Vi har utmerket anledning til å kommunisere med hverandre i Norden uten å formalisere alt. Fremfor alt gjelder det å bevare noe av — og jeg vil si det bedste av — vår kulturelle egenart i hvert af de nordiske land. Det vil bare befrukte samarbeidet.“

Kulturpolitikkenes centrale rolle i de nordiske demokratier.

To andre medlemmer af Kulturudvalget, Berte Rognerud, Norges Høyre, og Ingrid Segerstedt Wiberg, Folkpartiet, Sverige, beskæftigede sig i deres indlæg udelukkende med kulturproblemerne.

Fru Rognerud syntes „det må stå klinkende klart for oss alle at selve grunnlaget for vår nordiske samhørighet utgjøres av de felles kulturelle tradisjoner. Og uten dette kulturelle fællesskap var det heller ikke noe Norden slik det oppfattes både innenfor og utenfor de nordiske land, og slik vi vil det skal være. Det er også først og fremst på det kulturelle område vi virkelig kan styrke og utvide hele grunnlaget for vår samhørighet.“

„Jeg er overbevist om at kulturpolitikken spiller den samme fremtredende rolle i våre nordiske demokratier i dag som sosialpolitikken gjorde i begynnelsen av dette århundred.“ Skarpt avviste fru Rognerud tanken om kultursamarbeidet inden for rammerne af Nordek, fordi det kunne føre til at overskære de kulturelle bånd til Island og Færøerne.

Fru Wiberg fastholder, at kulturen skal ud af Nordek.

Fru Wiberg ønskede som Ohlin større kulturbevillinger og anbefalede den organisationsform, Organisationskomiteen havde foreslået. Over for Nyboe Andersens indvendinger [side 76] pegede hun på beslutningen fra Karlberg-mødet [side 57 f.]. Hun lagde stærk vægt på hurtig handling og fandt, at det tydede på „dårlig ansvarskänsla att man närmast slentrianmässigt och utan plan uppehåller ett samarbete som kostar 20 miljoner danska kronor årligen.“ Fru Wiberg var enig med Willoch i at „massmedia inte fungerar tillfredsställande vad gäller det nordiska kulturlivet.“

Island og kultursamarbejdet.

Islændingen Bysteinn Jónsson fra Framskridtspartiet, Kulturudvalgets nyvalgte formand, fandt, at man på Island på grund af sin særstilling lagde mere vægt på den kulturelle og sociale end på de andre sider af samarbejdet. „Oprigtigt talt så har det ikke været, i det mindste indtil nu, de økonomiske eller for så vidt de geografiske bånd, som i første række har knyttet Island